

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ**

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Економіка та правове регулювання бізнесу»

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено наприкінці II семестру 2021-2022 навчального року. Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програми. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих. Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 24 здобувачів вищої освіти, що складає 65% від загальної кількості студентів, що навчаються на 1-2 курсах за освітньо-професійною програмою «Економіка та правове регулювання бізнесу». Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Економіка та правове регулювання бізнесу»
здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	100	-
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	75	25
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	-	100
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	20,1	79,9
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	87,5	12,5

Аналіз відповідей здобувачів освіти на запитання анкети засвідчив, що всі опитані здобувачі освіти вважають, що на ОП реалізується вільний вибір дисциплін, логіка викладання дисциплін не порушується. 20,1% опитаних вказали, що зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу, але у коментарях вказали, що одне питання розглядалося одразу на трьох навчальних дисциплінах майже одночасно, але не вважають це поганим. 25% опитаних студентів вважають, що обсяг практичної підготовки недостатній. Це можна пояснити, що опитування проводилося серед здобувачів 1-2 курсів, де в основному передбачені дисципліни загальної підготовки та фундаментальної професійної підготовки.

Пропозиції здобувачів освіти щодо змін ОПП:

1. Додати дисципліни, пов'язані із IT-сферою, інвестуванням, віртуальною економікою, національною економікою, економіками інших країн, зеленою економікою.
2. Додати дисципліни, які допоможуть розвивати мислення щодо рішення неординарних питань.
3. Більше вивчати питання щодо управління бізнесом з точки зору права; як мислити як підприємець; шлях від ідеї до успішного бізнесу; як розвинути економіку України на міжнародному рівні.
4. Збільшити практичну підготовку.
5. Більше можливостей для наукового розвитку.
6. Більше взаємодії у групах, активних методів взаємодії студентів і викладача, ситуаційних вправ, у т.ч. на лекція.
7. Вилучити філософію, психологію.
8. Підвищити практичну спрямованість економіко-математичного моделювання, економетрики.

Окремі здобувачі відмітили, що їм подобається ОП, особливо щодо включення різноманітних спеціальні дисциплін і «дочірніх»: психологія, філософія, мова.

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 30 здобувачів 1-2 курсів, що складає 81% від загальної кількості здобувачів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка та правове регулювання бізнесу». Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів 1-2 курсів засвідчили наступне:

- «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» – цілком погоджується – 70%, частково погоджується – 30%.
- «Я маю можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою я навчаюсь» – цілком погоджується – 80%, частково погоджується – 20%.
- «Я маю можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін» – цілком погоджується – 50%, частково погоджується – 40%, не погоджується – 10%.
- «Я маю можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою я навчаюсь» – цілком погоджується – 46,7%, частково погоджується – 53,3%.
- «Спосіб і методи оцінювання та виставлення балів в університеті є справедливими» – цілком погоджується – 73,3%, частково погоджується – 26,7%.
- «Я отримую детальний відгук (зворотній зв'язок) про мою роботу» – цілком погоджується – 43,3%, частково погоджується – 56,7%.
- «Я отримую цей відгук дуже швидко» – цілком погоджується – 33,3%, частково погоджується – 60%, не погоджується – 6,7%.
- «Цей відгук допоміг мені прояснити ті речі, які я не розумів(ла)» – цілком погоджується – 50%, частково погоджується – 50%.
- «Всі викладачі моєї спеціальності висококваліфіковані та компетентні» – цілком погоджується – 73,3%, частково погоджується – 20%, не погоджується – 6,7%.
- «Всі викладачі моєї спеціальності добре організовані та підготовані до занять» – цілком погоджується – 70%, частково погоджується – 20%, не погоджується – 10%.

- «У мене є можливість оцінювати роботу моїх викладачів» – цілком погоджується – 66,7%, частково погоджується – 33,3%.
- «Я отримую достатньо підтримки і корисних порад щодо мого навчання» – цілком погоджується – 60%, частково погоджується – 40%.
- «Я маю змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність» – цілком погоджується – 60%, частково погоджується – 40%.
- «Я отримую корисні настанови та вичерпні консультації, коли мені необхідно робити вибір щодо мого навчання» – цілком погоджується – 60%, частково погоджується – 30%, не погоджується – 10%.
- «Методичне забезпечення самостійної роботи було достатнім» – цілком погоджується – 63,3%, частково погоджується – 26,7%, не погоджується – 10%.
- «Моє навчання належним чином готує мене до сучасної кар'єри за моєю спеціальністю» – цілком погоджується – 66,7%, частково погоджується – 33,3%.
- «Викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання» – цілком погоджується – 60%, частково погоджується – 40%.
- «Всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття» – цілком погоджується – 56,7%, частково погоджується – 33,3%, не погоджується – 10%.
- «Частку навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою» – 70%, частково погоджується – 30%.
- «Необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу є доступними» – цілком погоджується – 50%, частково погоджується – 40%, не погоджується – 10%.
- «У мене є стабільний доступ до мережі Інтернет для пошуку необхідних матеріалів» – цілком погоджується – 50%, частково погоджується – 30%, не погоджується – 20%.
- «Розклад моїх занять є ефективним та зручним» – цілком погоджується – 50%, частково погоджується – 30%, не погоджується – 20%.
- «Під час будь-яких змін у моєму навчальному курсі чи у викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету» – цілком погоджується – 56,7%, частково погоджується – 43,3%.
- «Я маю доступ до важливої інформації і даних щодо моїх навчальних курсів та успішності» – цілком погоджується – 63,3%, частково погоджується – 36,7%.
- «Я ознайомлений з порядком оскарження результатів заліків, іспитів» – цілком погоджується – 53,3%, частково погоджується – 36,7%, не погоджується – 10%.
- «Я ознайомлений з порядком перескладання заліків, іспитів» – цілком погоджується – 70%, частково погоджується – 30%.
- «Я ознайомлений з процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності» – цілком погоджується – 60%, частково погоджується – 30%, не погоджується – 10%.
- «Я ознайомлений з процедурою врегулювання конфліктних ситуацій в університеті» – цілком погоджується – 53,3%, частково погоджується – 30%, не погоджується – 16,7%.
- «Я ознайомлений з роботою психологічної служби університету» – цілком погоджується – 43,3%, частково погоджується – 20%, не погоджується – 36,7%.
- «Під час навчання загальне ставлення викладачів до мене було об'єктивним і неупередженим» – цілком погоджується – 80%, частково погоджується – 20%.
- «Всі навчальні дисципліни за моєю освітньою програмою викладаються українською мовою» – цілком погоджується – 100%.

Результати анкетування свідчать про недостатній рівень розвитку комунікації між викладачами і студентами, деканатом і студентами, поінформованості студентів щодо порядку оскарження результатів заліків та іспитів, процедур реагування університету на порушення академічної доброчесності; процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті; слабку поінформованість студентів щодо роботи психологічної служби університету.

Серед *сильних сторін* здобувачі вищої освіти відмітили наступне: ставлення викладачів до студентів; можливість обирати дисципліни; чудовий новий корпус; атмосфера; бібліотека; наявність та активне використання мультимедійних кабінетів; відданість викладачів своїй роботі, які намагаються пояснити той чи інший матеріал; багато наукових конференцій; гранти на навчання за кордоном.

До *слабких сторін* здобувачі вищої освіти віднесли не завжди зручний розклад; не всі викладачі використовують презентації; некомфортна температура у великих аудиторіях взимку; відсутність практик, пов'язаних зі спеціальністю на 1 та 2 курсах.

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складника освітньо-професійної програми:

1. Сприяти організації систематичних онлайн-опитувань студентів з проблем забезпечення якості освіти.
2. Посилити роботу щодо залучення студентів до процесів забезпечення якості освіти та інформування здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування
3. Вивчити стан використання викладачами інноваційних методів навчання в процесі викладання дисциплін. Провести на кафедрах методичні семінари з проблеми застосування в освітньому процесі активних методів проведення занять (дискусії, рольові ігри, робота в малих групах, проекти та ін.) та інноваційних технологій навчання.
4. Звернути увагу викладачів і деканату на необхідність налагодження зворотного зв'язку зі здобувачами.
5. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти стосовно: а) процедури оскарження результатів заліків, іспитів; б) процедури перескладання заліків, іспитів; в) академічної доброчесності; г) процедури врегулювання конфліктних ситуацій; д) роботи психологічної служби університету.
6. Розглянути можливість посилення практичної підготовки з окремих дисциплін.

Результати опитування здобувачів доведено до декана економіко-правового факультету для подальшого обговорення на засіданні кафедр, робочої групи ОПП, засіданнях вченої ради економіко-правового факультету з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.